2 Overordnede vurderinger ved utbygging av mobiltelenettet

Norsk telepolitikk har som mål å sikre teletjenester av god kvalitet til lavest mulig pris til alle gjennom virksom konkurranse - se bl a St prp nr 70 (1995-96). Det er i samsvar med norsk telepolitikk at flest mulig skal få tilgang til de ulike tjenestene som tilbys. En ressursøkonomisk utbygging med god dekning av mobiltelefontjenesten er derfor viktig. Byene, tettstedene og veger mellom disse stedene er fra myndighetenes side prioriterte områder. I fjellet og andre naturområder har samfunnet ingen vesentlige interesser i å legge til rette for kommersiell mobiltelefondekning. Teletjenester tilbudt over satellitt, vil her kunne representere et alternativ. Det er imidlertid nærliggende å anta at det i en viss tid fremover vil være store prisforskjeller mellom teletjenester tilbudt over satellitt og over jordbundne mobilnett. Ønsket om videre utbygging utover områdene for bosetting, arbeidssteder og veger må vurderes kritisk i forhold til konsekvensene for landskapsbilde, urørte naturområder og biologisk mangfold.

Norsk miljøvernpolitikk har som formål å sikre en forsvarlig forvaltning av våre sentrale miljøressurser, og å påvirke samfunnsutviklingen i en bærekraftig retning. St meld nr 58 (1996-97) "Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling" og St meld nr 29 (1996-97) "Regional planlegging og arealpolitikk", konkretiserer problemstillinger og målsetninger både for naturområder og helhetlig andskap, kulturminner og kulturmiljøer, friluftsliv og estetikk.

Urørte naturområder og helhetlige landskap med begrensede tekniske inngrep er en knapp ressurs. Tilgang til naturområder og opplevelse av gode fysiske omgivelser er samtidig viktige kvaliteter for oppvekstmiljø, helse og trivsel. Etablering av nye basestasjoner vil ofte forstyrre og redusere landskapets estetiske kvaliteter og endre vår oppfattelse av omgivelsene som urørte og "naturlige". Ved siden av de visuelle konsekvensene, vil en etablering innebære terrenginngrep og kunne føre til økt ferdsel. Disse effektene vil kunne påvirke dyreliv og naturmiljøet på stedet. Det er derfor viktig å kjenne til om truede arter kan bli fortrengt på grunn av utbyggingen, og sikre at langsiktige behov for å ivareta biologisk og geologisk mangfold blir tatt hensyn til. Utbygging av basestasjoner i naturområder er eksempel på enkeltsaker som ikke behøver å være problematisk hver for seg, men som samlet sett kan redusere verdien ved sammenhengende natur- og kulturlandskap.

Kulturminner og kulturmiljøer er ikke-fornybare ressurser med store kunnskapsmessige, kulturhistoriske, miljømessige og økonomiske verdier. Dersom kulturminner forsvinner eller blir ødelagt, fratas fremtidige generasjoner mulighet å oppleve og benytte disse ressursene. Det er et nasjonalt mål å frede eller bevare et representativt utvalg av kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap for etterslekten. Det er også et nasjonalt mål at det

brede lag av verneverdige kulturminner og -miljøer sikres og inngår som stedegne kvaliteter i grunnlaget for all fysisk stedsutvikling og bærekraftig samfunnsutvikling.

En gjenstands utseende er en del av vårt felles miljø, og derfor et offentlig anliggende. Siste revisjon av plan- og bygningsloven (pbl), vedtatt i Stortinget 1995, har skjerpet estetikkbestemmelsene. Kommunen skal ifølge pbl § 74, pkt 2 se til at ethvert arbeid som omfattes av loven blir planlagt og utført slik at det etter kommunens skjønn tilfredsstiller rimelige skjønnhetshensyn, både i seg selv og i forhold til omgivelsene. Det er viktig at kommunene tar ansvar for den opplevelsesmessige helheten i nærmiljøet, og at også de mange små tiltak som f eks basestasjoner vurderes i lys av dette.

Bildet viser rydding av et området for utbygging av mobilteleanlegg. Hytte og mast vil senere bli fløyet inn og plassert på fundamentene.
Bilde fra NetCom.

